

Spiritual Meaning and Inspiration in Hasidic Teaching

Dr. Eitan Fishbane

The Language of Truth: The Torah Commentary of the Sefat Emet (Rabbi Yehuda Leib Alter of Ger), translated and interpreted by Arthur Green

Dr. Eitan P. Fishbane is associate professor of Jewish Thought at JTS, where he teaches courses in the literature and history of Jewish mysticism, from medieval Kabbalah to modern Hasidism. The author or editor of six books, the latest of which was published in 2018 by Oxford University Press, Dr. Fishbane has devoted his research and writing primarily to the development of Kabbalah in medieval Spain. At present his scholarship is devoted to three main topics: The Zohar as mystical poetry; The Sabbath and sacred time in hasidic mysticism; and ideas of the self and identity in the Kabbalah.

Dr. Fishbane has been a member of the Seminary faculty since 2006, participating in governance through his service on the Faculty Executive Committee, the Rabbinical School Council, the faculty committees of the Gershon Kekst Graduate School and the Department of Community Engagement, and as advisor for BA and MA concentrators in Jewish Thought. Actively involved in the mentoring of PhD, DHL, rabbinical, and undergraduate students, Dr. Fishbane seeks to integrate advanced scholarship and the cultivation of contemporary spiritual meaning. From 2017-2020, he served as Division Chair for Jewish Mysticism at The Association for Jewish Studies. Before coming to JTS, he served on the faculties of Hebrew Union College–Jewish Institute of Religion and in the Department of Religion at Carleton College.

Dr. Fishbane is a regular scholar-in-residence and guest speaker at congregations across North America. The recipient of many honors and awards, he holds a BA, *summa cum laude*, and a PhD from Brandeis University.

לך לך

LEKH LEKHA

1

"Get you from your land, your birthplace, and your father's house" (Gen. 12:1). The Midrash quotes the verse: "Listen, O daughter; look and give ear. Forget your people and your father's house" (Ps. 45:11). Abraham our Father was a great sage even before this, as the holy Zohar tells us: "God gives wisdom to the wise."

Now surely [each] person was created for a particular purpose. There must be something that we are to set right. A person who achieves that is called righteous (*tsaddik*), walking a straight path of justice. But Abraham our Father is called a lover of God (*ḥasid*); he went beyond the line demanded by the law. The one who serves God out of love can arouse a desire within God to let flow the source of his own soul in a way

that cannot be comprehended by the human mind. Thus they interpreted the verse: "Those who fulfill His word to hear the voice of His word" (Ps. 103:20). By properly mending our deeds, we can come to hear more and more. This goes on forever. The *hasid* serves God in order to become attached to the root of the mitsvah, ever seeking to hear new things.

This is why Scripture said: "Hear, O daughter," referring to that which we can understand, and afterward "give ear," meaning that *all* hearing and listening should be attuned only to God. This is the complete surrender referred to in [the verse:] "Get you from your land, your birthplace, and your father's house." In this way we attain a new enlightenment, one that is beyond nature, just as did Abraham our Father.

The verse continues: "which I show you." This refers to that which a person cannot see on his own. And so the children of Israel, being drawn after Him "in the wilderness, an unsown land," attained Torah, that law of fire. . . .

1:48

There is a rare union here: the religious life and the creative life turn out to be deeply intertwined. The Sefat Emet says it in a way you might expect of a poet. The ability to hear and to follow, even beyond our capacity to comprehend, opens the inner well and allows the soul to spread forth. The hasid as poet can ask no more than this: to have the inner ear attuned forever, to go on hearing without end. This openness beyond all limit transcends all other meaning in life, even that of the tsaddik who has found his purpose.

2

In the Midrash: "'Listen, O daughter, look and give ear. Forget your people and your father's house' (Ps. 45:11). . . . A tale is told of one who was wandering from place to place and saw a certain castle that was on fire. He said: 'Could it be that this castle has no master?' The owner of the castle looked out at him and said: 'I am owner of the castle.'"

A person is essentially set aright when he forgets the vanities of this world—"Forget your people"—and remembers that he is sent into this world to do God's bidding. This is the meaning of "remember" and "keep" [in the two versions of the Sabbath commandment], referring to the positive and negative commandments.

This is also "remembering" and "forgetting," both of which a person needs to do. When we forget the world's vanities, we are able to remember and attach ourselves to a higher world. Of this the rabbis said: "Whoever is obligated to 'keep' is obligated also to 'remember.'"

The Sabbath, when all Israel cease from labor, is truly a time to forget this world. That is why we merit an extra soul; we remember and are attached to the world to come, for Sabbath is "something like the world to come." This is the meaning of "remember" and "keep" the Sabbath.

But Sabbath is really there to teach us about all the rest [of time] as well. A person always has to guard these two aspects of "Hear, O daughter" [remember] and "Forget." Abraham was the first one to cast all worldly vanities aside and thus to draw light into the world. Of him Scripture speaks when it asks: "Who caused the sun to shine from the East?" (Is. 41:2).

This is the meaning of the burning candle. This whole world was created only so that its vanities be forgotten and negated; this is the world's true fulfillment, since it is the corridor that leads into the great hall. It is the will of the castle's owner that it be burned and consumed. Thus it is with a candle: the white fire hovers over a black, consuming fire. The more the black fire consumes, the more the white light burns. "Remember" and "keep." This is why we light candles for the Sabbath.

1:58

"The Lord your God is a consuming fire." The burning Sabbath candles are here given an almost apocalyptic message: the very purpose of existence is that it be consumed, or restored to its oneness with God. Our task is to "forget" the outer world, to turn only to the Source of the fire that consumes it.

But this reading of Abraham's burning castle does not suffice for us. We have seen our author's entire world burned up and consumed in the fires of evil and hatred. For us the master who calls out from the burning castle is also the God we meet when we act to fight that fire, when we do what little we can to save the world from being consumed by evil flames. Here the balance of "remember" and "forget" has to be established in a new way. That is key to our religious task.

3

[Concerning the same verse and parable:] The human being is called a walker, always having to go from one rung to another. For habit makes things seem natural, and this sense of "nature" hides the inner light. This is true even of Torah and the commandments: when we do them out of habit, they become our nature, and we forget their inward meaning. Therefore we need always to seek out some new counsel.

That is why God "renews, in His goodness, each day, the work of Creation," so that we not be overpowered by the sense of nature. This is the burning castle, this world of nature and all that passes through it. Even though all of nature came to be only through the transcendent single point of life, it becomes stamped with the imprint of nature [the ordinary] and all things are thus consumed, as Scripture says [of the cows in Pharaoh's dream]: "And you couldn't tell that they had come inside them" (Gen. 36:21). Therefore, the blessed Holy One renews each day the work of Creation. The person has to search and seek out this renewal, "to watch My doorways each day" (Prov. 8:34).

That is why Scripture first said "Hear, O daughter" and afterwards "and give ear." Be ready to hear always. And therefore also: "Get you out of your land"—a person should always keep walking. "To [that which] I will show you"—always some new attainment. This is why the person is called a

walker. Whoever stands still is not renewed, for nature holds him fast. The angels above are beyond nature; they can be said to "stand" (Is. 6:2). But the person has to keep walking.

1:60

Thank you, Lord, for all that nervous energy. Life as an angel might have been easier—standing still to do Your bidding. But it is our walking, our ever climbing (and sometimes falling!) from rung to rung that makes us human. Despite all the struggle and pain that go along with growing, we wouldn't have it any other way.

4

Human beings were sent into this world in order that all places be restored, that holy sparks be drawn forth from everywhere. This is the meaning of all Abraham's wanderings from one place to another, and then to Egypt. Our sages said that this [descent into Egypt] was preparation for the children of Israel.

Scripture says [of Abraham after his return from Egypt] that he was "very rich in cattle, in silver, and in gold" (Gen. 13:1). These are the many holy sparks he brought out of there. "Silver" and "gold" stand for the love and fear of God, for he came out of there in love and fear. He did it all for the sake of heaven, and so everything was restored.

Silver and gold are not mentioned in the case of Lot; there it just says that "Lot too, who went with Abram, had flocks, herds, and tents" (vs. 5). This is why Lot came to sin after the journey to Egypt; he did not have the proper fear and love. The same applies to Lot as to the "mixed multitude" that came up out of Egypt with Israel. And of Israel it says: "He brought them forth with silver and gold" (Ps. 105:37). That is why "none of [Israel's] tribes stumble" (ibid.). These holy sparks that have come from the places of evil require careful guarding, lest they afterwards become the cause of stumbling.

1:54

Our love and our fear are indeed very precious, and we are very fragile as we bring them to You. They are the true shining sparks of "gold" and "silver" that we can offer up on the altar within our hearts. Ours is a God who wants us whole, with all of our emotions. Holding on to these in order to uplift them does not make the walking easier. The path is a more dangerous one than it would have been if we had left them all behind, but it is a path to greater wholeness.

≡ 5 ≡

On the verse, "Walk before Me and be perfect" (Gen. 17:1), the Midrash Tanhuma has Abraham ask: "Until now was I lacking something? And when I circumcise myself will I be more whole?"

An interpretation: this is the true wholeness, when a person diminishes himself in order to be negated unto God, to show that we creatures have no wholeness except that which flows into us from the Creator. This in itself bestows wholeness; here the negation of the thing is its very fulfillment.

That is why the mitsvah of circumcision was assigned to this particular limb, for it is the source of flow and generation. This [sexual and progenerative] function is the most essential human power. It is here that there needs to be a sign of recognition that humans on their own are lacking, and that they need the Creator in order to be whole. . . .

Therefore this mitsvah is called *berit*, or covenant, for it connects the receiver to the Giver, and that is true wholeness. That is why it was given to man [as a task]. The uncircumcised asked: "If circumcision is really so beloved, why was man not created that way?" The answer is that circumcision really does diminish the body, but it has to be undertaken by the person for the sake of [connection with] the Creator. In this way it makes for wholeness. That would not be the case if the person were created that way.

This explanation of circumcision, unlike so many, is offered without a shred of apology or defense. Yes, he recognizes that circumcision is a diminishing of the body. But it is one that we undertake for the sake of God. The organ of sexual union, that which will allow for the making of future generations, is the place where we are told to demonstrate symbolically our awareness that generation comes from God and is carried on for the sake of heaven. Life is a divine gift; circumcision is our way of saying that the new life comes from God, not only from our own act of union.

וכן היה האדם קודם הירידה. ואחר-כך נגרש מגן עדן "לעבוד את האדמה" ומכל מקום היה עוד לשון אחד [לשון הקדוש] ועל ידי התחברות בכ"ב אתוון שלמטה היה לו עוד אחיזה בכ"ב אתוון דלעילא [שלמעלה]. וכמו שכתוב בוהר הקדוש "דמתאחדים לתתא ברזא דאחד [שמתאחדים למטה בסוד של אחד] כוונא דלעילא [כמו למעלה] (ח"ב קל"ה)." דיש כמה מדריגות באותיות, אתוון רברבין, וזעירין, ובינונים. אבל כח האחדות שלמטה צריך להיות רק הכנה לשרש האחדות שלמעלה כמו שכתוב "הבונה בשמים מעלותיו ואגודתו על ארץ יסדה (עמוס ט:ו)." ולפי שדור הפלגה לא היה כנסיה לשם שמים, שעזבו את העיקר והפרידו בין אחדות שלמעלה לאחדות שלמטה, לכן נפלו גם מאחדות שלמטה. ונתפלגו לשבעים לשונות. אך לשון הקודש נשאר לבני ישראל ונקראו "גוי אחד בארץ" שהם "כנסיה לשם שמים וסופה להתקיים (אבות ד:י"א)." (1:39)

לך לך א

"לך לך מארצך ממולדתך ומבית אביך (בראשית י"ב:א)." במדרש: "שמעי בת וראי והטי אזנך ושכחי עמך ובית אביך (תהלים מ"ה:י"א)." כי אברהם אבינו ע"ה היה חכם גדול גם מקודם, כדאיתא בוהר הקדוש (ח"ב קנ"ז ע"ב), "והקדוש ברוך הוא יחייב [נותן] חכמה לחכימין (דניאל ב:כ"א)." ובוודאי האדם נברא על דבר מיוחד שיוכל לתקנו ולהשיגו. ואז נקרא צדיק, שמיישר אורחותיו על פי המשפט. אבל אברהם אבינו ע"ה היה חסיד הנכנס לפניו משורת הדין. והיינו שהעובד ה' מאהבה יכול להפיק רצון מהשם יתברך להשפיע לו ממקור נשמתו, מה שאין איש [יכול] להשיג בשכל אנושי כענין שנאמר בפסוק, "עשי דברו לשמע בקול דברו (תהלים קי"ג:כ)." שעל ידי תיקון המעשים כראוי, זוכין לשמוע יותר ויותר. וכן לעולם. כי החסיד עובד ה' כדי לזכות להתדבק בשורש המצווה, ומבקש לשמוע בכל עת חדשות.

וזה שכתוב אחר "שמעי בת" שהוא מה שיכולין להשיג, אחר כך "הטי אזנך" שהוא לבטל כל ההאזנה והשמיעה אליו יתברך. ועל ידי הביטול לגמרי כענין "לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך," על ידי זה זוכין להארה חדשה שלמעלה מהטבע, כאשר השיג אברהם אבינו ע"ה. "אשר אראך" אחר כך. הוא מה שאינו יכול להשיג ולראות מעצמו. וכן בני ישראל, אחר שנמשכו אחריו למדבר, בארץ לא זרועה, זכו לתורה אשר דת... (1:48)

ב

במדרש "שמעי בת וראי, והטי אזנך ושכחי עמך ובית אביך" משל לאחד שהיה עובר ממקום למקום וראה בירה אחת דולקת, אמר 'יתאמר שבירה זו בלא מנהיג' הציץ עליו בעל הבירה, אמר לו, 'אני הוא בעל הבירה (ב"ר ל"ט:א)."

עיקר תיקון האדם כפי מה ששוכח הבלי עולם, כמו שכתוב "שכחי עמך" ולזכור כי נשתלח בעולם הזה לעשות שליחותו. וזה בחינת "זכור" ו"שמור" ["את יום השבת" - בשתי גירסות של עשרת הדברות] מצוות עשה ומצוות לא תעשה.

הוא בחינת זכירה ושכחה ששניהם צריכין לאדם. לשכוח הבלי עולם ואז יכול לזכור ולהתדבק בעולם העליון. וזה שרמזו "מי שישנו בשמירה ישנו בזכירה (ברכות כ ע"ב)."

ובאמת בשבת, שכל ישראל שובתין ממלאכה, והוא בחינת שכחה מעולם הזה. לכן זוכין לנשמה יתירה; זכירה ודביקות בעולם הבא בשבת קודש, שהוא "מעין עולם הבא." וזה "זכור" ו"שמור" בשבת.

אבל באמת השבת ללמד על הכלל כולו יצא. שאיש ישראל צריך לעולם לשמור שתי בחינות הנזכרות לעיל: "שמעי בת" [זכור] ו"שכחי." ואברהם היה הראשון שהשליך הבלי עולם וזכה למשוך אור בעולם. ועליו נאמר "מי העיר ממזרח כו' (ישעיה מ"א:ב)."

וזה הענין של בירה דולקת. כי כל עולם הזה נברא רק כדי לשכוח ולבטל הבלי עולם; וזה קיום העולם, שהוא הפרוזדור כדי לכונו לטרקלין (אבות ד:טז). וכן רצון בעל הבירה שתהיה הבירה דולקת ומתבטלת. וזה בחינת הנר: אשא חוורא [אש לבן] על אשא אוכמה [אש שחור] שהוא אש שורף. וכפי מה ששורף כך, יאור עליו אשא חוורא (זוהר ח"א נ"א ע"א) והם בחינת "זכור" ו"שמור" כזכר לעיל. וזה רמז אור הנר בשבת. (1:58)

ג

[על אותו פסוק ומשל]. שהאדם נקרא מהלך, שצריך תמיד לילך ממדריגה למדריגה. כי ההרגל נעשה טבע, והטבע משכח ומסתיר פנימיות החיות. ואפילו בתורה ומצוות: אם נעשין הרגל, נעשה טבע, ושוכח הפנימיות. לכן צריך בכל עת לחפש דרך ועצה חדשה.

ולכן הקדוש ברוך הוא "מחדש בטובו בכל יום מעשה בראשית" שלא להיות גובר הטבע. וזה הבירה שדולקת, עולם הזה הטבעי, כל מה שנכנס בה, אף על פי שכל הטבע על ידי נקודה חיות מלמעלה, אבל היא נטבע בטבע, והטבע מכלה הכל, כענין שכתוב "ולא נודע כי באו אל קרבנה (בראשית ל"ו:כ"א)." ולכן הקדוש ברוך הוא "בטובו מחדש בכל יום מעשה בראשית." והאדם צריך לחפש למצוא זאת ההתחדשות, כמו שכתוב "לשקוד על דלתותי יום יום (משלי ח:ל"ד)."

ולכן כתוב "שמעי בת כו'" ואחר כך שנית "הטי אזנך" לומר שתמיד צריך להיות מוכן לשמוע, וזה שכתוב "לך לך"; לעולם צריך להיות מהלך. "אל אשר אראך" תמיד השגה חדשה. לכן נקרא האדם מהלך. שכל העומד בלי התחדשות, מיד הטבע שולט בו. ולכן מלאכים למעלה, שאינם תוך הטבע, נקראים "עומדים (ישעיה ו:ב)." ובעולם הזה נקרא האדם מהלך. (1:60)

ד

והאדם שנשתלח בעולם הזה לילך ולתקן כל המקומות, ולהוציא מהם הניצוצות הקדושים. וזה היה כל תהלוכות אברהם אבינו ע"ה ממקום למקום, ואחר כך למצרים. כמו שאמרו ז"ל (ב"ר מ:ו) שהיתה [ירידת מצרים] הכנה לבני ישראל וכתוב [על אברהם כשהוא חזר ממצרים], "כבוד מאד במקנה בכסף וזהב (בראשית י"ג:א)". שהעלה הרבה ניצוצות קדושים משם. "כסף" ו"זהב" רומז לאהבה ויראה, שהיתה עליתו משם בדחילו ורחימו [יראה ואהבה] לשם שמים, לכן ניתקן הכל.

ובלוט לא כתיב כסף וזהב, רק "וגם ללוט... היה צאן ובקר ואהלים (שם ה)". ולכן בא לוט אחר הנסיעה ממצרים לידי חטא, שלא היה בדחילו ורחימו כראוי. ורמז וגם ללוט כמו שכתוב במצרים "וגם ערב רב כוי (שמות י"ב:ל"ח)" ובבני ישראל כתיב "ויוציאם בכסף וזהב (תהלים ק"ה:ל"ז)" כנזכר לעיל. לכן "אין בשבטיו [של ישראל] כושל (שם)", שאלה הניצוצות הקדושים שבאו ממקומות הסטרא אחרא צריכין שמירה רבה, שלא להביא מכשולות אחר כך על ידיהם. (1:54)

ה

במדרש תנחומא על פסוק "התהלך לפני והיה תמים (בראשית י"ז:א)" תמה אברהם, "עד עתה אני חסר, וכשאמול עצמי אהיה שלם? כוי". פירוש: שזה באמת השלימות, מה שאדם מחסר את עצמו כדי להיבטל להשם יתברך, ולהראות כי אין שלימות לנברא רק בהשפעת הבורא. זה עצמו הוא הנותן לו השלימות; וביטולו של דבר זה קיומו. ולכן ניתנה מצווה זו באבר הזה אשר בו כח ההשפעה והתולדות של האדם. שזה עיקר כח ומעלת האדם. וצריך להיות שם אות ורמז כי הוא חסר מעצמו, וצריך להשלמת הבורא יתברך... ולכך נקרא ברית, שהוא התקשרות המקבל אל המשפיע, והיא השלימות. ונראה שלכך ניתן זה לאדם. והקשו הערלים: "אם חביבה המילה, למה לא נברא מהול?" כמו שכתוב במדרש; עיין שם (ב"ר י"א:ו). והתירוץ: שבאמת במילה הוא מחסר הגוף, רק מצד שהאדם הוא העושה זאת בעבור הבורא, הוא השלימות. אבל לא שייך שיהיה נברא כך. (1:45)

וירא

א

איתא "אברהם בירר לו את הגלות (על פי שמות רבה נ"א:ז)". כי אמרו "לא גלו ישראל רק שיתוספו עליהם גרים (פסחים פ"ז ע"ב)". היינו המשכת כל הברואים לתורה. שזה היה בחירתו של אברהם שהכניס עצמו בכל המקומות לתקנם ולהעלותם. לכן איתא כי "נח היה צריך סעד לתומכו (רש"י בראשית ו:ט)" ואברהם היה מתחזק בצדקו מאליו כי "בדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו (מכות י ע"ב)". והוא בחר לו זו הדרך, שמעצמו ימצא לו דרך האמת ולכן הצדיקים שהיו מקודם היו נולדים מהול. והוא בעבודתו זכה